VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2019/1389

zo 4. septembra 2019,

ktorým sa povoľujú výnimky z nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1307/2013 a delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 639/2014, pokiaľ ide o uplatňovanie určitých podmienok týkajúcich sa ekologizačnej platby za rok nároku 2019 v Belgicku, Španielsku, Francúzsku, Litve, Poľsku a Portugalsku

[oznámené pod číslom C(2019) 6438]

(Iba francúzske, holandské, litovské, poľské, portugalské a španielske znenie je autentické)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1307/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa ustanovujú pravidlá priamych platieb pre poľnohospodárov na základe režimov podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 637/2008 a nariadenie Rady (ES) č. 73/2009 ([1]), a najmä jeho článok 69 ods. 1,

keďže:

(1) V hlave III kapitole 3 nariadenia (EÚ) č. 1307/2013 sa stanovuje platba na poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie (ďalej len „ekologizačná platba“). Tieto postupy zahŕňajú diverzifikáciu plodín a oblasti ekologického záujmu. Ďalšie pravidlá týkajúce sa uvedených postupov sa stanovujú v kapitole 3 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 639/2014 ([2]).

(2) Na účely diverzifikácie plodín sa podľa článku 44 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 1307/2013 pôda ležiaca úhorom považuje za pôdu s inou plodinou ako trávy alebo iné rastlinné krmoviny. Z uvedeného vyplýva, že pôda, ktorá bola spásaná alebo na ktorej bol vykonaný zber na účely produkcie, sa nemôže považovať za pôdu ležiacu úhorom.

(3) Podľa článku 45 ods. 2 delegovaného nariadenia (EÚ) č. 639/2014 sa pôda ležiaca úhorom môže považovať za oblasť ekologického záujmu na účely článku 46 ods. 2 prvého pododseku písm. a) nariadenia (EÚ) č. 1307/2013 za predpokladu, že na nej neexistuje poľnohospodárska produkcia.

(4) Podľa článku 45 ods. 9 delegovaného nariadenia (EÚ) č. 639/2014 sa plochy s medziplodinami alebo zelenou pokrývkou môžu považovať za oblasť ekologického záujmu na účely článku 46 nariadenia (EÚ) č. 1307/2013, a to pod podmienkou, že boli vytvorené výsevom zmesi rastlinných druhov a za predpokladu, že sú splnené podmienky stanovené v uvedenom v článku 46 nariadenia (EÚ) č. 1307/2013. Členské štáty majú zostaviť zoznam zmesí rastlinných druhov, ktoré sa majú použiť, a stanoviť obdobie na vnútroštátnej, regionálnej, subregionálnej alebo podnikovej úrovni, počas ktorého musia byť plochy vyhlásené za oblasti ekologického záujmu vysiate medziplodinami alebo zelenou pokrývkou. Toto obdobie nesmie byť kratšie ako osem týždňov. Okrem toho plochy s medziplodinami alebo zelenou pokrývkou nezahŕňajú plochy s oziminami, ktoré sa na jeseň bežne sejú na žatvu alebo pastvu.

(5) Belgicko, Španielsko, Francúzsko, Litva, Poľsko a Portugalsko rozhodli, že plochy s medziplodinami alebo zelenou pokrývkou ležiace úhorom, ktoré spĺňajú kritériá uvedené v článku 45 ods. 2 delegovaného nariadenia (EÚ) č. 639/2014, a plochy s medziplodinou alebo zelenou pokrývkou, ktoré sú v súlade s článkom 45 ods. 9 uvedeného nariadenia, sa môžu považovať za oblasti ekologického záujmu v súlade s článkom 46 ods. 2 prvým pododsekom písm. a) a i) nariadenia (EÚ) č. 1307/2013.

(6) Belgicko, Španielsko, Francúzsko, Litva, Poľsko a Portugalsko informovali Komisiu, že mimoriadne suchá, ktoré ich postihli na jar a v lete mali kumulatívne účinky s nepriaznivým vplyvom na poľnohospodársku činnosť, čo vyvolalo tlak na výnosy vegetácie používané na kŕmenie zvierat, najmä na trávnaté porasty a pasienky.

(7) Mimoriadne suchá spôsobili nedostatok krmiva v odvetví chovu hospodárskych zvierat a chovatelia si nemohli vytvoriť zásoby. Tento vývoj vyvolal obavy, najmä v dôsledku rastúcich nákladov spôsobených nedostatočnou produkciou, ktoré ohrozujú životaschopnosť dotknutých podnikov.

([1]) Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, p. 608.

([2]) Delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 639/2014 z 11. marca 2014, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1307/2013, ktorým sa ustanovujú pravidlá priamych platieb pre poľnohospodárov na základe režimov podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky, a ktorým sa mení príloha X k uvedenému nariadeniu (Ú. v. EÚ L 181, 20.6.2014, p. 1).

(8) Aby mohli poľnohospodári v postihnutých oblastiach čo najviac využívať dostupné plochy na kŕmenie zvierat, Belgicko, Španielsko, Francúzsko, Litva, Poľsko a Portugalsko požiadali o povolenie uplatniť výnimku z určitých podmienok týkajúcich sa ekologizačnej platby, pokiaľ ide o pôdu ležiacu úhorom, ktorá bola vyhlásená za pôdu spĺňajúcu požiadavky na diverzifikáciu plodín alebo na oblasť ekologického záujmu v súlade s článkom 44 ods. 4, resp. článkom 46 ods. 2 prvým pododsekom písm. a) nariadenia (EÚ) č. 1307/2013.

(9) Z tých istých dôvodov Belgicko, Francúzsko, Litva a Poľsko požiadali o povolenie uplatniť výnimku z určitých podmienok týkajúcich sa ekologizačnej platby, pokiaľ ide o plochy s medziplodinami alebo zelenou pokrývkou, ktoré boli vyhlásené za plochy spĺňajúce požiadavky na diverzifikáciu plodín alebo na oblasť ekologického záujmu v súlade s článkom 46 ods. 2 prvým pododsekom písm. i) nariadenia (EÚ) č. 1307/2013.

(10) Okrem toho niektorí poľnohospodári vo Francúzsku, v Litve a Poľsku nemohli vysiať medziplodiny ani zelenú pokrývku vo vhodnom čase kvôli extrémnym poveternostným podmienkam, v dôsledku ktorých neboli pôdne podmienky vhodné na prípravné práce. Z toho vyplýva, že bez skrátenia obdobia, počas ktorého musia byť vysiate plochy s medziplodinami, bude realizácia ich plánu porastov náročná, a to najmä v prípade, že následne plánujú siať oziminy. Keď poľnohospodári premeškajú vhodný čas, riskujú, že budú musieť oziminy siať v zlých podmienkach, čím ohrozia budúci výnos príslušných plodín.

(11) Vzhľadom na závažnosť uvedeného sucha v roku 2019 a jeho následkov je vhodné stanoviť výnimky z článku 44 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 1307/2013, pokiaľ ide o pôdu ležiacu úhorom na účely diverzifikácie plodín, a z článku 45 ods. 2 delegovaného nariadenia (EÚ) č. 639/2014, aby bolo možné považovať pôdu ležiacu úhorom za oblasti ekologického záujmu podľa článku 46 ods. 2 prvého pododseku písm. a) nariadenia (EÚ) č. 1307/2013, a z článku 45 ods. 9 delegovaného nariadenia (EÚ) č. 639/2014, aby bolo možné považovať plochy s medziplodinami alebo zelenou pokrývkou za oblastí ekologického záujmu podľa článku 46 ods. 2 prvého pododseku písm. i) nariadenia (EÚ) č. 1307/2013.

(12) V záujme splnenia požiadaviek stanovených v článku 69 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1307/2013 by sa však v tomto rozhodnutí mali stanoviť výnimky týkajúce sa povinností súvisiacich s diverzifikáciou plodín a oblasťou ekologického záujmu, a to v nevyhnutnej miere a počas nevyhnutného obdobia. Preto by sa výnimky stanovené v tomto rozhodnutí mali uplatňovať na poľnohospodárov pôsobiacich v oblastiach, ktoré príslušné orgány dotknutých členských štátov formálne uznali za postihnuté daným suchom, čo vyústilo do závažného nedostatku zdrojov krmovín. Okrem toho by sa mali stanoviť ďalšie podmienky týkajúce sa uvedenej výnimky.

(13) Vzhľadom na dostupnosť iných nástrojov a osobitný charakter postihnutých oblastí vrátane existujúcich poľnohospodárskych systémov a využívania pôdy by Belgicko, Španielsko, Francúzsko, Litva, Poľsko a Portugalsko mali mať možnosť rozhodnúť, ktoré z týchto výnimiek sa v postihnutých oblastiach uplatňujú a do akej miery za predpokladu, že sú splnené podmienky stanovené v tomto rozhodnutí. Pri rozhodovaní o uplatňovaní výnimiek v postihnutých oblastiach by tieto členské štáty mali náležite zohľadniť ciele poľnohospodárskych postupov prospešných pre klímu a životné prostredie, a najmä potrebu dostatočnej ochrany kvality pôdy, kvality prírodných zdrojov a biodiverzity, predovšetkým v najcitlivejších obdobiach pre kvitnutie a hniezdenie vtákov.

(14) Aby sa zabezpečilo, že výnimky povolené týmto rozhodnutím sú účinné, Belgicko, Španielsko, Francúzsko, Litva, Poľsko a Portugalsko by mali prijať svoje rozhodnutia do 14 dní odo dňa oznámenia tohto rozhodnutia a svoje rozhodnutia by mali Komisii oznámiť do 7 dní odo dňa ich prijatia.

(15) Aby Komisia mohla monitorovať správne uplatňovanie príslušných pravidiel a vplyv výnimiek, Belgicko, Španielsko, Francúzsko, Litva, Poľsko a Portugalsko by mali poskytnúť informácie o počte hektárov, ktorých sa to týka, s cieľom posúdiť vplyv výnimiek na environmentálne ciele diverzifikácie plodín a oblastí ekologického záujmu stanovených nariadením (EÚ) č. 1307/2013. Uvedené informácie by sa mali Komisii sprístupniť do 15. decembra 2019 prostredníctvom existujúcich nástrojov riadenia. Do toho istého dátumu by Belgicko, Španielsko, Francúzsko, Litva, Poľsko a Portugalsko by mali Komisii predložiť posúdenie vplyvu výnimiek na životné prostredie, biodiverzitu a ciele v oblasti klímy súvisiace s oblasťami ekologického záujmu, medziplodinami a diverzifikáciou plodín a prípadne opis opatrení na zmiernenie zisteného negatívneho vplyvu.

(16) Opatrenia stanovené v tomto rozhodnutí sú v súlade so stanoviskom Výboru pre priame platby,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Rozsah výnimiek

1. Odchylne od článku 44 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 1307/2013 môžu Belgicko, Španielsko, Francúzsko, Litva, Poľsko a Portugalsko rozhodnúť, že pokiaľ ide o rok nároku 2019, pôda ležiaca úhorom sa považuje za pôdu s odlišnou plodinou, aj keď takáto pôda bola spásaná alebo bol na nej vykonaný zber na účely produkcie.

2. Odchylne od článku 45 ods. 2 delegovaného nariadenia (EÚ) č. 639/2014 môžu Belgicko, Španielsko, Francúzsko, Litva, Poľsko a Portugalsko rozhodnúť, že pokiaľ ide o rok nároku 2019, pôda ležiaca úhorom sa považuje za oblasť ekologického záujmu v súlade s článkom 46 ods. 2 prvým pododsekom písm. a) nariadenia (EÚ) č. 1307/2013, aj keď takáto pôda bola spásaná alebo bol na nej vykonaný zber na účely produkcie.

3. Odchylne od článku 45 ods. 9 delegovaného nariadenia (EÚ) č. 639/2014 môžu Belgicko, Francúzsko, Litva a Poľsko v prípade roku nároku 2019 rozhodnúť v súvislosti s uznaním oblastí za oblasti ekologického záujmu v súlade s článkom 46 ods. 2 prvým pododsekom písm. i) nariadenia (EÚ) č. 1307/2013 o týchto skutočnostiach:

a) plochy s medziplodinami alebo zelenou pokrývkou môžu byť vysiate aj iným porastom ako zmesou rastlinných druhov, ak ide o trávy alebo iné rastlinné krmivá;

b) plochy s medziplodinami alebo zelenou pokrývkou môžu zahŕňať plochy s oziminami, ktoré sa sejú na jeseň, obyčajne na žatvu krmovín alebo na pastvu.

4. Odchylne od článku 45 ods. 9 druhého pododseku delegovaného nariadenia (EÚ) č. 639/2014 môžu Francúzsko, Litva a Poľsko v prípade roku nároku 2019 skrátiť minimálne povinné obdobie, počas ktorého sa musia vysiať plochy medziplodinami alebo zelenou pokrývkou, ako sa stanovuje v uvedenom ustanovení, za predpokladu, že sa následne zaseje ozimina.

Článok 2

Oblasti, na ktoré sa vzťahujú výnimky

Rozhodnutia uvedené v článku 1 sa vzťahujú iba na tie oblasti, v ktorých sa nachádzajú dotknuté hospodárske zvieratá, alebo v prípade článku 1 ods. 4 iba na tie oblasti, v ktorých stav pôdy neumožňoval prípravné práce pred siatím v príslušnom čase, a neumožnil tak dodržanie článku 45 ods. 9 delegovaného nariadenia (EÚ) č. 639/2014, a ktoré príslušné orgány Belgicka, Španielska, Francúzska, Litvy, Poľska a Portugalska formálne uznali za oblasti, ktoré boli v roku 2019 postihnuté mimoriadnym suchom.

Článok 3

Časové obmedzenie

Rozhodnutia uvedené v článku 1 sa prijmú do 14 dní odo dňa oznámenia tohto rozhodnutia.

Článok 4

Oznamovanie

1. Do 7 dní odo dňa prijatia rozhodnutí uvedených v článku 1 Belgicko, Španielsko, Francúzsko, Litva, Poľsko a Portugalsko oznámia Komisii:

a) oblasti formálne uznané príslušnými orgánmi za oblasti, ktoré boli v roku 2019 postihnuté mimoriadnym suchom;

b) rozhodnutia prijaté podľa článku 1 vrátane charakteru výnimiek uplatňovaných na úrovni NUTS 3 a odôvodnenie uplatnenia výnimiek v príslušných oblastiach.

2. Belgicko, Španielsko, Francúzsko, Litva, Poľsko a Portugalsko najneskôr do 15. decembra 2019 oznámia Komisii počet poľnohospodárskych podnikov, ktoré uplatnili výnimky stanovené v článku 1, a počet hektárov, na ktorých sa uplatňujú výnimky stanovené v článku 1. Uvedené informácie sa poskytujú na úrovni NUTS 3. Do toho istého dátumu Belgicko, Španielsko, Francúzsko, Litva, Poľsko a Portugalsko predložia Komisii posúdenie vplyvu výnimiek na životné prostredie, biodiverzitu a ciele v oblasti klímy súvisiace s oblasťami ekologického záujmu, medziplodinami a diverzifikáciou plodín a prípadne opis opatrení na zmiernenie zisteného negatívneho vplyvu.

Článok 5

Adresáti

Toto rozhodnutie je určené Belgickému kráľovstvu, Španielskemu kráľovstvu, Francúzskej republike, Litovskej republike, Poľskej republike a Portugalskej republike.

V Bruseli 4. septembra 2019

Za Komisiu
Phil HOGAN
člen Komisie